

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Het Nederlandse cannabisbeleid rationaliseren

Wiers, R.W.; Cousijn, J.

Publication date

2012

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Wiers, R. W. (null), & Cousijn, J. (null). (2012). Het Nederlandse cannabisbeleid rationaliseren., MGv medium voor ggz en verslavingszorg. http://web.archive.org/web/20130207102921/http://www.mgv-online.nl/debat_artikel/38/Reinout-W-Wiers-Janna-Cousijn-Het-Nederlandse-cannabisbeleid-rationaliseren

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

MGv medium voor ggz en verslavingszorg

Home Over MGv Ter Discussie Brieven Columns Lopende zaken

TER DISCUSSIE

Reinout W. Wiers & Janna Cousijn: Het Nederlandse cannabisbeleid rationaliseren

Reinout W. Wiers is hoogleraar ontwikkelingspsychopathologie aan de Universiteit van Amsterdam
Janna Cousijn is gepromoveerd op neurocognitieve voorspellers van escalatie van cannabisgebruik, ADAPT-lab en UvA-AMC

Drugsbeleid en werkelijk druggebruik zijn niet sterk verbonden, zoals de analyse van Franz Trautmann^[1] laat zien, in overeenstemming met een artikel in *Science* nu zo'n vijftien jaar geleden. ^[2] Het enige dat daadwerkelijk verschil maakt zijn maatregelen die gezondheidsschade beperken (*harm reduction*).^[1] Een belangrijke vorm van gezondheidsschade, met name bij jongeren, betreft veranderingen in de hersenen (zogenaamde neuroadaptaties) die nog lang gevolgen kunnen hebben.

Grosso modo zijn er twee soorten veranderingen die belangrijk zijn: ten eerste worden evolutionair oudere hersendelen hypergevoelig voor signalen die druggebruik aankondigen en onderzoek laat zien dat dit sterker plaatsvindt wanneer het middel op jongere leeftijd wordt gebruikt. Tegelijkertijd worden de hersengebieden die belangrijk zijn voor het controleren van impulsen en voor het nastreven van langere-termijndoelen negatief beïnvloed door alcohol- en drugsgebruik, waarbij de aanwijzingen steeds sterker worden dat deze effecten sterker zijn wanneer het gebruik begint in de adolescentie.^[3]

Gebruik uitstellen

Het netto-effect van deze twee veranderingen is dat het middelengebruik steeds minder te beïnvloeden is door rationale processen. Wat betreft cannabisgebruik is er nog een extra reden om beleid te ontwikkelen waardoor gebruik uitgesteld wordt tot na de adolescentie: er zijn aanwijzingen dat genetisch kwetsbare individuen een duidelijk verhoogde kans hebben om een psychose te ontwikkelen, wanneer ze op jonge leeftijd zijn gaan blowen.^[4] Kortom: waarschijnlijk is er geen beleid mogelijk om drugsgebruik op bevolkingsniveau volledig te reguleren of tegen te houden, maar er zijn wel goede redenen om gebruik onder jongeren zo effectief mogelijk tegen te gaan.

Lidmaatschapspasjes

Het Nederlandse beleid op het gebied van alcohol en roken was tot voor kort erg tolerant: we hadden een van de laagste leeftijdsgrenzen van Europa en die werden niet of nauwelijks nageleefd. Het wekt dan ook geen verbazing dat we lang tot de kopgroep van Europa hoorden wat betreft het gebruik van deze middelen. Het goede nieuws is dat er nu een sterke beweging is om de minimumleeftijd naar 18 op te trekken, waarmee de zaak ook eenvoudiger wordt: onder de 18 geen middelen, daarna ontmoedigen en maatregelen nemen om de negatieve gezondheidseffecten te beperken.

Leeftijdsgrenzen

Door het Nederlandse coffeeshopsysteem werd in tegenstelling tot alcohol en tabak de minimumleeftijd voor cannabis in Nederland (18 jaar) wel redelijk goed nageleefd. De eerste auteur heeft een aantal Nederlands-Amerikaanse studies gedaan en het opvallende was dat onder 15- en 16-jarigen het alcoholgebruik en misbruik in Nederland veel hoger lag, maar dat er in de VS veel meer gebloed werd onder hoog-risico jongeren. De reden was eenvoudig: cannabis is bij jongeren in veel gebieden in de VS veel makkelijker te krijgen dan alcohol, en het omgekeerde was het geval in Nederland.

Een nadeel van de recente wetgeving met coffeeshoplidmaatschapspasjes is dat dit het illegale circuit heeft versterkt, waar uiteraard leeftijdsgrenzen minder goed nageleefd worden. Kortom, het bijeffect van het pasjesbeleid zal juist een toenemende beschikbaarheid van cannabis voor jongeren zijn, wat uiteraard niet de intentie van de wet was.

Zoeken in MGv archief

NR 1, JANUARI 2013

Nr 1, januari 2013

Nieuwste nummer

Vorige nummers

Abonneer je nu

Bestel een los nummer

Richtlijnen voor auteurs

Adverteren

Meld u aan voor de nieuwsbrief!

Nieuwsbrief archief

**ONLINE ONLY:
SEKSUEEL MISBRUIK**

Carla Rus: Wat niet gezien en onbesproken blijft

[Lees verder](#)

ONLINE ONLY

Dynamic Risk Outcome Scale

[Lees verder](#)

ONLINE ONLY

Huisvesting van gesloten afdelingen

[Lees verder](#)

ONLINE ONLY

Diagnostiek van autisme

[Lees verder](#)

NIEUWSBRIEF

Nieuwsbrief

[Meld u aan voor de nieuwsbrief](#)

Gezellige toeristen

Nu begrijpen wij de overlast voor de zuidelijke coffeeshops (de eerste auteur heeft de overlast van met name de Franse drugsrunners meegemaakt in Zuid Limburg). Tegelijkertijd lijkt het onwenselijk om een goed functionerend systeem in een stad als Amsterdam te ontregelen, vanwege een probleem dat daar niet speelt. En daarmee de duizenden toeristen die gezellig een jointje komen roken (zoals een bevriende zestigjarige Amerikaan Larry, die zich al ernstig zorgen maakte) het illegale circuit in te sturen, met in hun kielzog jongeren die je juist bij die middelen weg wilde houden. Er is nu een soort halfzachte oplossing waarbij gemeenten zelf invulling geven aan het beleid, wat wellicht een pragmatische oplossing is. Maar, zoals Brendan Hughes terecht in *de Volkskrant* signaleert, dit wordt een uitzondering op een uitzondering en het maakt het beleid 'steeds abnormaler'.^[5]

Legitimeren en registreren

Is er dan geen oplossing om enerzijds het drugstoerisme tegen te gaan en tegelijkertijd het coffeeshopbeleid met leeftijdscontrole zo te handhaven dat er geen groeiende behoefte is aan een illegale markt? Wij denken dat die er wel is.^[6] Maak het standaard dat je jezelf in een coffeeshop moet legitimeren. Vervolgens wordt je aankoop centraal geregistreerd in een computersysteem dat de gegevens 24 uur bewaart. Je mag een dagelijkse hoeveelheid kopen, bijv. 5 gram. Of je nu uit Nederland, Frankrijk, de VS of Timboektoe komt. Maar als je de afgelopen 24 uur al gekocht hebt, dan mag je niet bijkopen. Drugstoerisme voor de handel heeft zo geen zin, terwijl Larry en zijn vrienden gewoon een joint kunnen roken op bezoek in Amsterdam en het systeem waarbij een minimumleeftijd vereist is wordt versterkt in plaats van verzwakt. En het drugsbeleid wordt een klein beetje rationeler en misschien normaler.

1 Trautmann, F. *De effecten van drugsbestrijding - een internationale analyse*. MGv 2012; 67: 351-361.

2 MacCoun, R, Reuter P, *Interpreting Dutch cannabis policy: reasoning by analogy in the legalization debate*. Science 1997; 278(5335): 47-52.

3 Gladwin TE, et al. *Addiction, adolescence, and the integration of control and motivation*. Developmental Cognitive Neuroscience 2011; 1(4): 364-376.

4 Estrada G, et al. *Cannabis use and age at onset of psychosis: further evidence of interaction with COMT Val158Met polymorphism*. Acta Psychiatr Scand 2011; 123(6): 485-92.

5 Hughes B. *Nederlands drugsbeleid "steeds abnormaler"*. Volkskrant 2012; 16 november.

6 Eerste auteur heeft dit voorgesteld tijdens Tweede Kamer-rondetafelgesprek over drugsbeleid op maandag 3 oktober 2011.

GGZ Kennisdag

MGV OP TWITTER

[Volg ons op Twitter](#)

REAGEREN

[Reageer op inhoud](#)

[Lees verder](#)

BOEKEN

[Compassievol leven: van mindfulness tot heartfulness](#)

Erik van den Brink, Frits Koster
€ 34,90

[Meer informatie](#)